T079 BL IX (48) 1451 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Tạp Sự Q9

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 9 633

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
TAÏP SÖÏ
QUYEÅN 9

4. Nhieáp tuïng trong Bieät moân thöù hai (tt): Luùc ñoù vua AÀc sanh noùi vôùi Khoå maãu: “caùc Thích töû ñoùng cöûa thaønh vaø ôû treân thaønh phoøng thuû, chuùng ta laøm caùch naøo tru dieät hoï ñöôïc?”, Khoå maãu noùi: “ñoái vôùi caùc thaønh lôùn chuùng ta neân kheùo duøng möu môùi dieät ñöôïc hoï. Thaàn nghe caùc vò coå tieân noùi coù naêm vieäc quyeát ñònh thaéng, ñoù laø: Giao haûo, ngaàm hoái loä, Löøa gaït, duøng keá ñoäc, Sau ñoù duøng binh löïc, Laø vieäc cuûa ngöôøi trí. Trong naêm vieäc naøy, chuùng ta neân duøng caùch löøa gaït, sai söù mang lònh vua ñeán noùi vôùi hoï raèng: “ñoái vôùi caùc vò ta khoâng coù aùc yù, coù vieäc caàn baøn neân muoán vaøo thaønh, xin caùc vò môû cöûa cho taïm gaëp roài seõ trôû ra ngay, khoâng daùm ôû laâu”. Vua lieàn sai söù ñeán noùi theo lôøi cuûa Khoå maãu, ngöôøi trong thaønh baøn vôùi nhau neân cho vaøo hay khoâng neân cho vaøo ; coù ngöôøi noùi neân, coù ngöôøi noùi khoâng neân, coù ngöôøi noùi neân baét thaêm ñeå laáy yù kieán cuûa ña soá. Luùc ñoù Ma vöông suy nghó: “ta thöôøng theo rình tìm sô xuaát cuûa Sa moân Kieàu-ñaùp-ma nhöng khoâng tìm ñöôïc, nay chính laø luùc ta neân haïi quyeán thuoäc cuûa oâng ta”, nghó roài ma vöông hoùa thaønh moät Thích töû giaø ngoài treân gheá cao baét thaêm tröôùc. Moïi ngöôøi thaáy roài lieàn noùi vôùi nhau: “baäc kyø tuùc ñaõ ruùt thaêm, vì sao chuùng ta khoâng ruùt”, noùi roài lieàn ruùt thaêm. Keát quaû soá thaêm neân cho vaøo nhieàu hôn neân hoï môû cöûa thaønh cho vaøo. Khi ñaõ vaøo ñöôïc trong thaønh, vua AÙc sanh lieàn ra lònh taøn saùt caùc Thích töû khoâng thöông xoùt, Thích töû Ñaïi danh thaáy vieäc naøy roài, vì thöông xoùt thaân quyeán neân chaïy ñeán choã vua AÙc sanh vôùi ñaàu toùc roái tung noùi raèng: “xin vua cho toâi moät öôùc nguyeän”, hoûi laø nguyeän

gì, ñaùp: “xin vua haõy thí voâ uùy cho Thích chuûng”, vua noùi: “ta khoâng tha cho caùc Thích töû khaùc, nhöng quyeán thuoäc cuûa ngöôi thì ñöôïc tuøy yù ra ñi”, Thích töû Ñaïi danh noùi: “toâi seõ laën xuoáng ñaùy hoà, trong luùc toâi chöa noåi leân, xin vua cho quyeán thuoäc cuûa toâi ñöôïc chaïy thoaùt”, vua nghe roài lieàn nhìn quaàn thaàn, quaàn thaàn taâu: “Thích töû Ñaïi danh laø baïn cuûa tieân vöông, vua neân cho oâng aáy ñöôïc nhö nguyeän”, vua noùi: “vaäy thì haõy cho hoï tuøy yù chaïy ñi trong thôøi gian ngaén”. Ñöôïc vua chaáp thuaän, Ñaïi danh trong loøng aùo naõo thöông xoùt nhìn quyeán thuoäc roài nhaûy xuoáng hoà laën xuoáng ñaùy, laáy toùc cuûa mình coät vaøo moät goác caây vaø cheát ôû ñoù. Luùc ñoù nhöõng ngöôøi trong doøng Thích khoâng coïng nghieäp trong quaù khöù thì chaïy ra khoûi thaønh hoaëc ñeán nöôùc Maït la, hoaëc nöôùc Neâ ba la hoaëc ñeán caùc tuï laïc thaønh aáp khaùc. Nhöõng ngöôøi coïng nghieäp trong quaù khöù thì khoâng theå chaïy ra khoûi thaønh, ñeán cöûa Ñoâng laïi chaïy trôû vaøo cöûa Nam, ñeán cöûa Nam laïi chaïy trôû vaøo cöûa Taây, ñeán cöûa Taây laïi chaïy trôû vaøo cöûa Baéc, ñeán cöûa Baéc laïi chaïy trôû vaøo cöûa Ñoâng. Quaàn thaàn thaáy vaäy lieàn taâu vua: “khoâng hieåu vì sao hoï chaïy ra ñeán cöûa thaønh laïi trôû vaøo laïi”, vua hoûi quaàn thaàn: “haõy xuoáng xem vì sao Ñaïi danh laïi laën laâu nhö vaäy”, binh lính xuoáng ñaùy hoà xem thì thaáy Ñaïi danh ñaõ cheát. Vua nghe noùi Ñaïi danh cheát döôùi ñaùy hoà lieàn noåi giaän baûo quaàn thaàn: “haõy laøm toøa cao ñeå ta leân treân ñoù taän maét nhìn thaáy maùu cuûa daân trong thaønh naøy chaûy traøn ngaäp khaép nôi; neáu khoâng nhö theá thì ta khoâng rôøi khoûi toøa naøy”. Luùc ñoù quaàn thaàn noùi vôùi nhau: “vua AÙc sanh gaây toäi aùc muoán thaáy maùu chaûy traøn ngaäp, nhöng laøm sao coù theå ñöôïc nhö vaäy. Chuùng ta laáy chaát khoaùng maøu ñoû tía naáu ra nöôùc ñoû roài ñem töôùi khaép nôi, nhìn khoâng khaùc gì laø maùu chaûy”, noùi roài lieàn laøm nhö vaäy, vua AÙc sanh nhìn thaáy cho laø maùu chaûy lieàn suy nghó: “ta ñaõ ñöôïc thoûa maõn, nay neân ruùt binh trôû veà”. Trong traän chieán naøy, keû ngu si AÙc sanh ñaõ gieát oan baûy vaïn baûy ngaøn ngöôøi hoï Thích, trong soá ñoù coù nhieàu ngöôøi ñaõ Kieán ñeá. Vua AÙc sanh khi ruùt quaân daãn theo naêm traêm ñoàng nam vaø naêm traêm ñoàng nöõ hoï Thích ñeán moät khu vöôøn laø truù xöù cuûa ngoaïi ñaïo, Khoå maãu hoûi vì sao khoâng gieát cheát, vua hoûi neân gieát nhö theá naøo, ñaùp laø cho voi giaøy ñaïp. Trong soá naêm traêm Thích töû naøy coù ngöôøi khoûe maïnh ñaùnh voi ngaõ, Khoå maãu thaáy roài lieàn taâu vua: “nhöõng Thích töû khoûe maïnh naøy neáu thaû ra, hoï seõ gaây baát lôïi cho Ñaïi vöông”, vua hoûi neân gieát hoï nhö theá naøo, ñaùp: “neân ñaøo hoá choân soáng, cho ñaàu loù leân roài duøng saét ñoùng”. Luùc ñoù coù hai Thích töû chaïy ñeán choã Phaät, Phaät muoán cho moïi ngöôøi bieát nghieäp baùo laø thaät coù neân duøng thaàn löïc hoùa ra caùi baùt lôùn cho hoï aån naáp, nhöng hoï vaãn cheát ôû trong baùt. Luùc ñoù Phaät caûm thaáy ñau

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 9 633

ñaàu neân baûo A-nan mang baùt ñaày nöôùc ñeán, hai ba gioït moà hoâi treân coå Phaät nhoû vaøo trong baùt nöôùc naøy khieán nöôùc boác khoùi vaø phaùt ra tieáng keâu nhö boû saét noùng vaøo nöôùc. Luùc ñoù vua AÙc sanh ñeå moät ngöôøi ôû laïi thaùm thính noùi raèng: “neáu ngöôøi nghe thaáy Phaät noùi gì thì haõy trôû veà baùo laïi”, noùi roài daãn naêm traêm Thích nöõ veà nöôùc. Caùc Bí-soâ thaáy vieäc naøy roài ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: “Theá toân do nghieäp gì maø bò ñau ñaàu, caùc Thích töû trong thaønh Kieáp-tyû-la ñaõ taïo nghieäp gì maø nay tuy khoâng phaïm toäi laïi bò vua AÙc sanh tru dieät?”, Phaät baûo A-nan: “thaày haõy thoâng baùo caùc Bí-soâ taäp hoïp, cuøng ta ñi ñeán vöôøn cuûa ngoaïi ñaïo ñeå nghe ta noùi nhaân duyeân cuûa tuùc nghieäp khieán cho keû ngu AÙc sanh taøn saùt Thích chuûng”, toân giaû A-nan vaâng lôøi Phaät ñi thoâng baùo. Phaät cuøng ñaïi chuùng ñi ñeán vöôøn ngoaïi ñaïo, moät Baø-la-moân ôû giöõa ñöôøng gaëp Phaät lieàn noùi: “Sa moân Kieàu-ñaùp-ma, keû ngu AÙc sanh ñaõ taïo nghieäp aùc, gieát oan Thích chuûng voâ toäi”, Phaät noùi: “ñuùng vaäy, keû ngu AÙc sanh ñaõ taïo nghieäp aùc, gieát oan Thích chuûng voâ toäi”. Ñeán nôi Phaät thaáy caùc Thích töû bò saét ñoùng ñang thoi thoùp, hoï thaáy Phaät ñeàu keâu khoùc, Phaät ôû moät beân traûi toïa cuï ngoài xuoáng roài baûo caùc Bí-soâ: “caùc Thích töû naøy quaù khöù laø nhöõng ngöôøi ñaùnh caù ñaõ gieát haïi loaøi thuûy toäc, chuùng reân la cuõng gioáng nhö caùc Thích töû ngaøy nay. Caùc thaày coù töøng nghe thôï saên ñoà teã ñeå töï nuoâi soáng maø coù voi ngöïa xe uy nghieâm huøng maïnh hay khoâng ?, ñaùp laø chöa töøng nghe, Phaät noùi: “laønh thay caùc Bí-soâ, ta cuõng chöa töøng nghe, vì sao, vì khi keû ñoà teã toäi aùc gieát haïi loaøi vaät, con vaät bò gieát seõ nhìn ngöôøi gieát noù baèng aùc nhaõn thì keû taïo nghieäp aùc naøy khoâng theå coù ñöôïc voi ngöïa xe huøng maïnh vaø taøi saûn phong phuù. Huoáng chi keû ngu AÙc sanh ñaõ gieát haïi caùc vò Höõu hoïc coù ñuû oai ñöùc, trì giôùi thanh tònh maø laïi coù ñöôïc voi ngöïa xe uy nghieâm huøng maïnh vaø ñöôïc an laïc truï thì khoâng coù lyù ñoù. Caùc thaày neân bieát ví nhö roàng ñoäc quay nhìn ñeán nôi ñaâu thì nôi ñoù seõ bò tieâu dieät, thaønh Kieàu-taùt-la cuõng vaäy; sau baûy ngaøy nöõa keû ngu AÙc sanh vaø Khoå maãu seõ bò löûa ñoát chaùy keâu khoùc vang trôøi, sau khi cheát bò ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn chòu khoå naõo voâ cuøng. Vì vaäy, ñoái vôùi caây khoâ coøn khoâng neân coù taâm aùc huoáng chi laø ñoái vôùi chuùng sanh”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: “naêm traêm Thích töû naøy ñaõ taïo nghieäp gì, do nghieäp löïc naøy neân nay bò keû ngu AÙc sanh gieát oan; laïi do nghieäp gì khi hoï bò gieát haïi, Phaät bò ñau ñaàu?”, Phaät noùi: “caùc thaày laéng nghe nghieäp cuûa caùc Thích töû vaø cuûa ta ñaõ laøm, ñaõ taïo nghieäp roài, theo thôøi gian nghieäp aáy taêng tröôûng thaàn thuïc, duyeân bieán hieän tieàn nhö boäc löu (thaùc nöôùc) khoâng theå chaûy ngöôïc laïi, quyeát ñònh phaûi chieâu laáy quaû baùo khoâng ai coù theå thoï thay…

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 9 635

Quaù khöù, ôû beân bôø soâng coù naêm traêm ngö daân thaáy coù hai con caù töø bieån bôi vaøo soâng roài ngoi leân maët nöôùc, hoï vui möøng thaû löôùi lôùn ñeå baét. Baét ñöôïc roài, thaáy caù quaù lôùn lieàn noùi vôùi nhau: “caù to quaù, neáu

gieát heát caû hai, thöt duøng khoâng heát seõ bò öôn", moät ngöôøi noùi: "gieát moät con, coøn moät con coät döôùi nöôùc", moät ngöôøi noùi: "caû hai ñeàu lôùn, duø gieát moät con, thöt duøng khoâng heát cuõng bò öôn. Neân coät caû hai döôùi nöôùc, khi naøo caàn thöt aên thì caét laáy ñeå aên, nhö vaäy thöt môùi töôi soáng", moïi ngöôøi ñoàng yù vaø cöù caét thöt aên töø töø, caù ñau ñôùn keâu roáng vang trôøi. Luùc ñoù coù moät ñoàng töû nhìn thaáy caûnh naøy laáy laøm vui thích, hai con caù suy nghó: "ta baát haïnh neân gaëp noãi khoå naøy, trong ñôøi vò lai hoï sanh ñeán nôi naøo, ta cuõng sanh ñeán nôi ñoù, duø hoï voâ toäi ta cuõng saùt haïi laøm cho hoï ñau khoå". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "hai con caù thuoâ xöa chính laø AÙc sanh vaø Khoå maãu ngaøy nay, naêm traêm ngö daân chính laø naêm traêm Thích töû. Thuoâ xöa hoï laøm cho hai con caù ñau khoå neân nay trôû laïi bò choân soáng vaø bò saét ñoùng voâ cuøng ñau khoå. Caùc Thích chuûng khaùc chính laø nhöõng ngöôøi thuoâ xöa ñaõ tuøy hæ theo vieäc laøm cuûa caùc ngö daân, ñoàng töû tuøy hæ thuoâ xöa chính laø thaân ta ngaøy nay, Nay ta tuy chöùng Voâ thöôïng Boà-ñeà nhöng vaän chòu quaû baùo ñau ñaàu, neáu ta khoâng coù phöôùc tuï voâ bieân coâng ñöùc naøy thì ta cuõng seõ bò tru dieät nhö caùc Thích töû. Caùc thaày haõy laéng nghe theâm: Quaù khöù coù naêm traêm giaëc cöôùp ñeán trong moät thoân cöôùp ñoaït taøi vaät, chuùng thaáy coù hai tröôûng giaû ôû treân laàu lieàn goïi xuoáng nhöng khoâng chòu xuoáng, giaëc cöôùp noùi: "neáu khoâng xuoáng ta seõ gieát heát", ñaùp: "ta thaø cheát chöù khoâng xuoáng", giaëc cöôùp lieàn chaát cuûi ñoát laàu khieán hai tröôûng giaû chòu khoå thieâu ñoát lieàn suy nghó: "ta voâ toäi maø chòu noãi khoå naøy, trong ñôøi vò lai hoï sanh ôû choã naøo, ta cuõng sanh ñeán choã ñoù vaø seõ laøm cho hoï ñau khoå". Naøy caùc Bí-soâ, hai tröôûng giaû thuoâ xöa chính laø AÙc sanh vaø Khoå maãu ngaøy nay, naêm traêm giaëc cöôùp chính laø naêm traêm Thích töû, thuoâ xöa bò gieát nay gieát trôû laïi. Theá neân naøy caùc Bí-soâ, heã taïo nghieäp thuaàn ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn ñen; taïo nghieäp thuaàn traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn traéng; taïo nghieäp xen taïp thì ñöôïc quaû baùo xen taïp, caùc thaày neân boû nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp xen taïp, phaûi sieâng tu taäp nghieäp traéng". Luùc ñoù vua AÙc sanh trôû veà thaønh Thaát-la-phieät, khi saép vaøo thaønh, vua nghe thaáy Thaùi töû Theä ña ñang thoï höôûng nguõ duïc laïc cuøng caùc theå nöõ ôû treân laàu cao, lieàn cho goïi ñeán hoûi: "ta ñi ñaùnh deïp keû thuø voâ cuøng

meät nhoïc, vì sao ngöôøi laïi ôû ñaây thoï höôûng duïc laïc?", Thaùi töû ñaùp: "thaàn khoâng bieát Ñaïi vöông ñi ñaùnh deïp keû thuø, nhöng keû thuø laø ai?", vua noùi: "ñoù laø caùc Thích töû ôû thaønh Kieáp-tyû-la", Thaùi töû noùi: "neáu caùc Thích töû laø keû thuø thì ai laø baïn thaân?", vua nghe roài lieàn noåi giaän ra lònh: "ñaây cuõng laø phe ñaûng cuûa caùc Thích töû, hay mau gieát cheát". Thaùi töû voâ toäi bò gieát cheát, do phöôùc baùo thuø thaéng ôû coõi ngöôøi chöa höôûng heát neân ñöôïc sanh leân coõi trôøi Tam thaäp tam ñeå tieáp tuïc thoï dieäu laïc ôû coõi trôøi. Luùc ñoù Theá toân lieàn noùi keä tuïng: "Ñôøi naøy vui, ñôøi sau cuõng vui, Do laøm

phöôùc, hai ñôøi ñeàu vui, Töï bieát vui naøy do nghieäp tröôùc, Laïi ñöôïc chuyeån sanh vaøo coõi laønh. Ñôøi naøy vui, ñôøi sau cuõng vui, Do laøm phöôùc, hai ñôøi ñeàu vui, Töï bieát vui naøy do nghieäp tröôùc, Sanh ñeán coõi khaùc cuõng an laïc". Cuï thoï A-nan nghe keä tuïng naøy roài lieàn baïch Phaät: "con chöa hieåu roõ yù nghóa cuûa baøi keä tuïng naøy" , Phaät noùi: "Thaùi töû Theä ña voâ toäi bò keû ngu AÙc sanh gieát cheát, do phöôùc baùo thuø thaéng ôû coõi ngöôøi chöa höôûng heát neân ñöôïc sanh leân coõi trôøi Tam thaäp tam ñeå tieáp tuïc thoï dieäu laïc ôû coõi trôøi. Vì theá ta môùi thuyeát keä tuïng naøy", A-nan nghe roài hoan hæ tín thoï. Thôøi gian sau, khi vua AÙc sanh cuøng caùc Thích nöõ thoï laïc trong cung lieàn töï khoe raèng: "ta laø baäc duõng maõnh hieám coù, trong theá gian khoâng ai baèng ñöôïc", caùc Thích nöõ noùi keä: "Caùc Thích töû quy Phaät, Vì thoï trì giôùi luaät, Môùi bò vua gieát cheát, Coù gì phaûi töï khoe". Vua nghe roài lieàn noåi giaän noùi keä: "Gieát roàng giöõ Long nöõ, Khieán ta sanh saân ñoäc, Haõy chaët heát tay chaân, Ñeå mau theo thaân toäc". Quaàn thaàn tuaân lònh vua daãn naêm traêm Thích nöõ naøy ñeán beân bôø hoà Ba thaùt la vaø chaët heát tay chaân cuûa hoï, do nhaân duyeân naøy hoà coøn coù teân laø Hoà chaët tay chaân. Caùc Thích nöõ ñau ñôùn khoâng chòu noãi lieàn suy nghó: "chuùng ta ñang ñau ñôùn khoâng chòu noãi, vì sao Theá toân khoâng

thöôøng xoùt". Phaät khoâng coù ñieàu gì laø khoâng bieát, luùc ñoù Phaät lieàn khôûi taâm ñaïi bi ñi ñeán choã ñoù vaø thaáy caùc Thích nöõ ñang ngoài loõa hình, Phaät lieàn khôûi taâm theá tuïc. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät, neáu Phaät khôûi taâm theá tuïc thì ngay caû coân truøng cuõng bieát ñöôïc yù Phaät, neáu Phaät khôûi taâm xuaát theá thì duø laø Thanh vaên, Duyeân giaùc cuõng khoâng theå bieát ñöôïc yù Phaät, huoáng chi laø chuùng sanh khaùc. Phaät nghó: "laønh thay, neáu thieân nöõ Xaù chi ñem y phuïc vaø nöôùc ñeán ñaây thì toát quaù", Phaät vöøa khôûi nieäm, thieân nöõ Xaù chi lieàn bieát yù Phaät muoán thuyeát dieäu phaùp ñeå hoùa ñoä caùc Thích nöõ, neân ñeán ao Voâ nhieät muùc ñaày bình nöôùc vaø ñem naêm traêm thieân y ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài baïch Phaät: "Theá toân, con ñem thieân y vaø nöôùc thôm ñeán", Phaät baûo thieân nöõ ñeán an uûi caùc Thích nöõ, taém röûa vaø maëc y phuïc giuùp cho hoï. Thieân nöõ laøm theo lôøi Phaät daïy xong, Phaät lieàn duøng thaàn thoâng löïc laøm cho naêm traêm Thích nöõ khoâng coøn ñau ñôùn nöõa roài noùi raèng: "nghieäp ñaõ taïo ñôøi tröôùc nay ñaõ thaønh thuïc phaûi töï thoï laáy quaû baùo, khoâng ai thay theá ñöôïc", noùi roài boû ñi. Caùc Thích nöõ nghe roài lieàn khôûi taâm tònh tín ñoái vôùi Phaät, sau khi qua ñôøi ñöôïc sanh leân coõi trôøi Töù thieân vöông. Taát caû höõu tình vöøa sanh leân coõi trôøi ñeàu khôûi ba nieäm: moät laø ta töø ñaâu sanh ñeán ñaây, hai laø nay ta ñang ôû ñaâu, ba laø ta do nghieäp duyeân gì. Caùc thieân nöõ lieàn bieát mình töø coõi ngöôøi cheát ñöôïc sanh leân coõi trôøi Töù thieân vöông laø nhôø khôûi taâm tònh tín ñoái vôùi Phaät. Caùc thieân nöõ suy nghó: "neáu ta khoâng ñeán kính leã Theá toân tröôùc laø baát kính", nghó roài lieàn duøng chuoãi anh laïc trang nghieâm thaân, duøng y kích ñöïng ñaày

caùc loaïi hoa trôøi nhö hoa Öu baùt la, Baùt ñaàu ma… vaøo nöûa ñeâm ñeán choã Phaät, raûi hoa cuùng döôøng, ñaûnh leã roài ngoài moät beân nghe Phaät thuyeát dieäu phaùp. Thaân quang cuûa caùc thieân nöõ naøy chieáu saùng khaép caû röøng Theä ña, Phaät quaùn bieát caên taùnh tuøy mieân cuûa caùc thieân nöõ naøy, noùi phaùp Töù ñeá khieán cho ñöôïc khai ngoä vaø chöùng quaû Döï löu. Caùc thieân nöõ chöùng ngoä roài lieàn chaép tay baïch Phaät: “Theá toân, nhôø Phaät khai ngoä khieán chuùng con ôû trong caùc naïn maø ñöôïc giaûi thoaùt, ñieàu naøy khoâng phaûi do cha meï… cho ñeán sa moân, Baø-la-moân coù theå laøm ñöôïc. Theá toân laø baäc ñaïi thieän tri thöùc ñaõ cöùu vôùt chuùng con ra khoûi ba coõi, ñaët ñeå chuùng con vaøo coõi trôøi ngöôøi, heát khoå sanh töû, ñöôïc ñaïo Nieát-baøn, laøm caïn bieån maùu, vöôït khoûi nuùi xöông, nuùi thaân kieán töø voâ thæ ñeán nay ñeàu bò phaù tan baèng chaøy trí Kim cang, chöùng ñöôïc Sô quaû. Nay chuùng con xin quy y Tam baûo, töø hoâm nay cho ñeán troïn ñôøi thoï trì naêm hoïc xöù, cuùi xin Theá toân chöùng bieát chuùng con laø OÂ-ba-tö-ca” , ôû tröôùc Phaät cung kính noùi keä: “Chuùng con nhôø Phaät löïc,

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 9 638

Ñoùng bít ba ñöôøng aùc, Sanh coõi trôøi thaéng dieäu, Thuù höôùng coõi Nieát-baøn. Chuùng con nhôø Theá toân, Neân ñöôïc thanh tònh nhaõn, Chöùng ñöôïc Chaân ñeá lyù. Phaät vöôït treân trôøi ngöôøi, Thoaùt khoûi giaø bònh cheát, Khoù gaëp trong bieån Höõu, Nay gaëp ñöôïc chöùng quaû. Chuùng con thaân trang nghieâm, Taâm tònh ñaûnh leã Phaät, Nhieãu beân phaûi tröø oaùn, Nay trôû veà thieân cung”. Caùc thieân nöõ vui möøng nhö ngöôøi ñi buoân ñöôïc lôøi, nhö ngöôøi caøy ruoäng ñöôïc thu hoaïch, nhö ngöôøi ratraän ñöôïc thaéng, nhö ngöôøi bònh ñöôïc laønh, ñaûnh leã Phaät roài trôû veà thieân cung. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: “naêm traêm Thích nöõ naøy ñaõ taïo nghieäp gì, do nghieäp löïc naøy neân trong ñôøi naøy tuy voâ toäi maø laïi bò keû ngu AÙc sanh chaët heát tay chaân; laïi do nghieäp löïc gì maø ñöôïc sanh leân coõi trôøi, ñöôïc nghe dieäu phaùp vaø ñöôïc chöùng chaân ñeá lyù?”, Phaät noùi: “nghieäp ñaõ taïo ñôøi tröôùc nay thaønh thuïc phaûi töï chòu laáy quaû baùo… Caùc thaày laéng nghe: Quaù khöù Hieàn kieáp, luùc con ngöôøi thoï hai vaïn tuoåi coù Phaät Ca- dieáp ba ra ñôøi ñaày ñuû möôøi hieäu: Nhö lai, Baïc giaø phaïm, ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, Minh haïnh tuùc, Thieän theä, Theá gian giaûi, Voâ thöôïng só, Ñieàu ngöï tröôïng phu, Thieân nhôn sö, Phaät, Theá Toân. Naêm traêm Thích nöõ naøy xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa vò Phaät aáy laøm Bí-soâ ni, do ñoái vôùi caùc Bí- soâ ni Höõu hoïc, Voâ hoïc khôûi saân noùi lôøi maéng nhieác ñoøi chaët tay chaân cuûa hoï neân trong voâ löôïng naêm bò ñoïa trong ñòa nguïc chòu khoå thieâu ñoát. Do nghieäp dö taøn phaûi trong naêm traêm ñôøi chòu quaû baùo bò chaët tay chaân, ñôøi naøy laø cuoái cuøng. Do khôûi taâm tònh tín nôi ta neân ñöôïc sanh leân coõi trôøi, laïi do thuôû xöa khi laøm Bí-soâ ni ñaõ thoï trì ñoïc tuïng chaùnh phaùp neân nay ñöôïc gaëp ta nghe thuyeát dieäu phaùp vaø ñöôïc Kieán ñeá. Phaät baûo caùc Bí-soâ: “caùc thaày neân bieát theá gian ñeàu do nghieäp löïc maø thoï laáy quaû baùo, do nghieäp löïc maø sanh, do nghieäp löïc maø truï ; taát

caû chuùng sanh ñeàu tuøy theo nghieäp thieän aùc maø thoï laáy quaû baùo". Luùc ñoù ngöôøi ôû laïi thaùm thính sau khi nghe lôøi Phaät döï kyù roài lieàn

trôû veà choã vua AÙc sanh, vua hoûi: "Phaät ñaõ noùi gì?", ñaùp: "Phaät döï kyù qua baûy ngaøy sau nöôùc Kieàu-taùt-la seõ bò huûy dieät, vua AÙc sanh vaø Khoå maãu seõ bò löûa thieâu ñoát, sau khi cheát bò ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn", vua nghe roài trong loøng raát lo buoàn, Khoå maãu hoûi nguyeân do roài taâu raèng: "Ñaïi vöông, nhö Baø-la-moân, khaát só ñeán caàu xin maø khoâng ñöôïc cho, hoï seõ muoán nhaø aáy gaëp traêm ngaøn ñieàu khoâng laønh. Sa moân Kieàu-ñaùp-ma thaáy thaân toäc bò Ñaïi vöông gieát cheát môùi noùi lôøi oaùn haän truø ruûa naøy. Neáu vua lo sôï thì haõy cho xaây moät toøa laàu ôû trong hoà nöôùc phía sau vöôøn roài ôû ñoù trong voøng baûy ngaøy môùi trôû vaøo laïi trong thaønh". Vua nghe lôøi Khoå maãu cho xaây laàu roài cuøng caùc cung nhaân leân laàu ñoù ôû, qua ñöôïc moät ñeâm Khoå maãu taâu: "ñaõ qua ñöôïc moät ñeâm, coøn saùu ñeâm nöõa seõ trôû vaøo laïi trong thaønh", nhö theá cho ñeán ngaøy thöù baûy Khoå maãu laïi taâu: "Ñaïi vöông, hoâm nay an oån haõy cuøng trôû vaøo laïi trong thaønh". Luùc ñoù maây boãng keùo ñeán giaêng che boán phía, caùc cung nhaân noùi vôùi nhau: "chuùng ta haõy trang ñieåm ñeå trôû vaøo laïi trong thaønh", moät cung nhaân laáy ngoïc nhaät quang ra ñeå treân goái roài töï trang ñieåm. Maây boãng tan, trôøi quang ñaõng trôû laïi, aùnh maët trôøi chieáu soi vaøo vieân ngoïc lieàn phaùt ra löûa ñoát chaùy caùi goái thaønh löûa ngoïn thieâu ñoát toøa laàu. Caùc cung nhaân boû chaïy, luùc ñoù vua AÙc sanh vaø Khoå maãu muoán chaïy ra nhöng coù phi nhaân ñoùng cöûa khieán hoï khoâng ra ñöôïc neân bò löûa thieâu ñoát, ñau khoå keâu la, sau khi cheát bò ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn. Luùc ñoù Theá toân noùi keä tuïng: "Ñôøi naøy khoå, ñôøi sau cuõng khoå, Do taïo toäi, hai ñôøi ñeàu khoå, Töï bieát khoå naøy do nghieäp aùc, Cheát roài bò ñoïa trong coõi aùc. Ñôøi naøy khoå, ñôøi sau cuõng khoå, Do taïo toäi, hai ñôøi ñeàu khoå, Töï bieát khoå naøy do nghieäp aùc, Sanh coõi khaùc vaãn phaûi chòu khoå". Cuï thoï A-nan nghe keä tuïng roài lieàn baïch Phaät: "con chöa hieåu yù nghóa cuûa baøi keä tuïng naøy", Phaät noùi: "keû ngu AÙc sanh vaø Khoå maãu bò löûa thieâ ñoát, sau khi cheát bò ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn neân ta môùi noùi keä tuïng naøy". Luùc ñoù ôû trong thaønh Kieáp-tyû-la, sau khi caùc Thích töû bò tru dieät coøn ñeå laïi nhieàu vaät trang söùc nhö anh laïc, voøng xuyeán...; caùc Thích nöõ nhìn thaáy nhöõng vaät naøy caøng theâm ñau buoàn, suy nghó: "chuû cuûa nhöõng vaät naøy khi coøn soáng raát kính Taêng, nay ta neân ñem cuùng cho Taêng ñeå truy tieán cho hoï", nghó roài lieàn ñem ñeán cuùng Taêng. Luïc chuùng Bí-soâ

ñöôïc vaät trang söùc naøy lieàn duøng trang nghieâm thaân roài ñi vaøo thaønh khaát thöïc, caùc Thích nöõ nhìn thaáy laïi ñau buoàn noùi raèng: "chuùng con khoâng muoán nhìn thaáy nhöõng vaät naøy neân ñem cuùng Taêng ñeå döùt öu

caàm laáy y baùt, Bí-soâ noùi: “hieàn thuû muoán laøm gì?”, ñaùp laø muoán caàm laáy y baùt, Bí-soâ baûo ñöøng ñuïng vaøo y baùt, ngöôøi vôï hoûi vì sao, ñaùp: “toâi vaâng lôøi thaày daïy phaûi kheùo hoä taâm yù”, ngöôøi vôï noùi: “Thaùnh töû cöù hoä taâm yù, toâi coù laøm chöôùng ngaïi gì ñaâu”, noùi roài vaãn caàm laáy y baùt, traûi toøa môøi ngoài roài laáy nöôùc muoán röûa chaân cho Bí-soâ, Bí-soâ noùi ñöøng chaïm vaøo chaân, hoûi vì sao, Bí-soâ ñaùp nhö treân, ngöôøi vôï cuõng noùi caâu nhö treân vaø vaãn cöù röûa chaân cho Bí-soâ, keá laáy daàu muoán thoa chaân cho Bí-soâ, Bí-soâ noùi ñöøng thoa, ngöôøi vôï hoûi vaø Bí-soâ ñaùp cuõng nhö treân. Sau ñoù ngöôøi doïn thöùc aên vaø muoán cuøng aên, Bí-soâ cuõng noùi nhö treân...; aên xong ngöôøi vôï traûi neäm baûo Bí-soâ naèm nghæ. Bí-soâ vöøa naèm xuoáng nghæ, ngöôøi vôï lieàn ñeán muoán naèm chung, Bí-soâ noùi nhö treân... cho ñeán caâu ngöôøi vôï oâm Bí-soâ, khi bò xuùc chaïm taâm Bí-soâ loaïn ñoäng lieàn cuøng ngöôøi vôï giao hôïp. Nhö theá traûi qua nhieàu ngaøy, Bí-soâ noùi muoán trôû veà chuøa, ngöôøi vôï suy nghó: “oâng aáy cuøng ta tö thoâng, ngöôøi ngoaøi khoâng thaáy, ta neân laøm cho moïi ngöôøi ñeàu bieát, luùc ñoù caùc Bí-soâ seõ ñuoåi vaø oâng aáy seõ trôû veà vôùi ta”, nghó roài lieàn noùi vôùi Bí-soâ: “Thaùnh töû khoâng neân trôû veà khoâng, neân mang theo ít löông thöïc vaø tieàn ñi ñöôøng”, Bí-soâ noùi: “toâi khoâng ñöôïc caàm tieàn baïc”, ngöôøi vôï noùi: “toâi coù caùch khieán Thaùnh töû khoâng chaïm ñeán noù”, noùi roài goùi caùc vaät aáy coät vaøo phía ñaàu cuûa caây tích tröôïng, Bí-soâ caàm tích tröôïng trôû veà thaønh Thaát-la-phieät. Luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ ñang kinh haønh tröôùc coång chuøa, OÂ ba-nan-ñaø töø xa nhìn thaáy Bí-soâ naøy lieàn böôùc tôùi chaøo hoûi, Bí-soâ lieàn ñaùp: “xin kính leã A-giaù-lôïi-da”, OÂ ba-nan-ñaø nghe roài lieàn bieát ñaây laø moät Bí-soâ Ma ha la neân môùi khoâng phaân bieät ñöôïc OÂ-ba-ñaø-da vaø A-giaù-lôïi-da. Luùc ñoù OÂ ba-nan-ñaø hoûi Bí-soâ töø ñaâu ñeán, ñaùp laø vöøa thaêm ngöôøi vôï cuõ trôû veà, OÂ ba-nan-ñaø noùi: “thaày laø ngöôøi toát neân coøn nhôù aân xöa, ngöôøi nhôù aân xöa thöôøng ñöôïc khen ngôïi. Phaät coù noùi caùc bs neân thöôøng nhôù baùo aân, aân nhoû coøn baùo ñaùp huoáng chi laø aân lôùn. Thaày coù gaëp ñöôïc vôï hay khoâng?”, ñaùp laø coù gaëp, laïi hoûi coù bình an khoâng, ñaùp laø bình an, laïi hoûi vaät gì coät treân ñaàu tích tröôïng, ñaùp laø tieàn cuûa vôï cho ñeå ñoåi löông thöïc treân ñöôøng ñi. OÂ ba-nan-ñaø nghe roài lieàn suy nghó: “thaày giaø thaày coù phöôùc, veà thaêm vôï neân ñöôïc lôïi naøy. Ta xem hình daùng cöû chæ chaéc laø ñaõ cuøng vôï tö thoâng, ta neân tra gaïn”, nghó roài lieàn duøng lôøi oân hoøa tra hoûi, Bí-soâ naøy thaät thaø ñem vieäc treân keå laïi, OÂ ba-nan-ñaø nghe roài lieàn noùi: “thaày haõy ñem vieäc maø thaày ñaõ laøm keå laïi cho OÂ-ba-ñaø-da nghe, vò aáy aét seõ vui möøng”, Bí-soâ naøy thaät thaø nghe theo lôøi cuûa OÂ ba-nan-ñaø ñeán choã thaày keå laïi moïi vieäc ñaõ laøm, vò thaày nghe roài lieàn baïch vôùi caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Bí-soâ Ma ha la naøy khoâng bieát

khinh troïng, khoâng coá yù phaïm; neáu coù ai chöa töøng ñöôïc nghe noùi boán phaùp Ba-la-thò-ca thì cuõng khoâng phaïm. Naøy caùc Bí-soâ, do vieäc naøy töø nay

khi truyeàn thoï giôùi cuï tuùc, baïch töù yeát ma xong, caùc thaày neân noùi boán phaùp Ba-la-thò-ca cho ngöôøi môùi thoï giôùi bieát, neáu khoâng noùi cho hoï bieát thì phaïm toäi Vieät phaùp”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.